

MAKTAB TA'LIMDA FANLARNI O'QITISH USULI VA O'ZIGA XOSLIGI

Mannanova Nargiza Xaydarovna

*Toshkent shahar pedagoglarni yangi
metodikalarga o'rgatish milliy markazi
"Ijtimoiy-iqtisodiy va amaliy fanlar
metodikasi" kafedrasi, katta o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Mazkur maqolada o'qituvchi uchun zarur bo'lgan metodikalardan foydalanish va ularni o'quvchilar tomonidan qabul qilishdagi ko'nikmalarini shakllantirish, pedagogik salohiyatni pedagogik jarayonda qanday qo'llashi, kasbdagi ma'suliyat haqida yoritilgan.*

Tayanch so'zlar: *Bo'sh kemalar, o'qituvchi, o'quvchi, tushuntirish, seminar amaliy, loyihalash, aralash o'qitish va o'rganish, sinfiy hazil texnalogiya, kooperativ ta'lim.*

O'qitish usuli-bu o'qituvchilar tomonidan o'quvchining bilim olishiga imkon beradigan printsiplar va usullar to'plami. Ushbu strategiyalar qisman o'qitiladigan mavzu bo'yicha va qisman o'quvchining tabiatini bilan belgilanadi. Muayyan o'qitish usuli mos va samarali bo'lishi uchun u o'quvchini, mavzuning tabiatini va uni olib kelishi kerak bo'lgan ta'lim turini hisobga oladi.

O'qitish uchun yondashuvlarni o'qituvchiga va o'quvchilarga yo'naltirilganlarga ajratish mumkin. Ta'limga o'qituvchiga yo'naltirilgan (avtoritar) yondashuvda o'qituvchilar ushbu modeldagi asosiy vakolatli shaxs hisoblanadi. O'quvchilar "bo'sh kemalar" sifatida qaraladi, ularning asosiy vazifasi passiv ravishda ma'lumot olish (ma'ruzalar va to'g'ridan-to'g'ri ko'rsatmalar orqali) sinov va baholashning yakuniy maqsadi bilan. Bilim va ma'lumotni o'z o'quvchilariga etkazish o'qituvchilarning asosiy vazifasidir. Ushbu modelda o'qitish va baholash ikkita alohida sub'ekt sifatida qaraladi. O'quvchilarning o'qishi ob'ektiv ravishda olingan testlar va baholash orqali o'lchanadi.^[2] ta'lim talaba-markazli yondashuv, o'qituvchilar, bu modeli hokimiyat ko'rsatkich esa, o'qituvchilar va o'quvchilar o'quv jarayonida teng faol ro'l o'ynaydi. Ushbu yondashuv vakolatli deb ham ataladi.^[3] o'qituvchining asosiy roli o'quvchilarni o'rganish va materialni umumiyl tushunishni o'rgatish va osonlashtirishdir. O'quvchilarning o'qishi rasmiy va norasmiy baholash shakllari, shu jumladan guruh loyihalari, talabalar portfellari va sind ishtiroki orqali o'lchanadi. O'qitish va baholash bir-biriga bog'liq; o'qituvchilarni o'qitish paytida talabalarning o'qishi doimiy ravishda o'lchanadi.^[2]

Tushuntirish

O'qitishning eng asosiy usuli bu tushuntirishdir. Tushuntirish "ma'ruzachi tomonidan aloqa ob'ekti, munozara yoki munozarani tushunish yoki "ma'no berish" uchun foydalanadigan vosita " vazifasi bilan tavsiflanadi ... Tushuntirishning roli ob'ektning ma'nosini (usul, atama, topshiriq) harakat yoki o'rganish ob'ekti va vositalar o'rtasida rasmiy ravishda zarur masofani saqlab turishdan iborat. O'quv / o'qitish jarayonida

tushuntirish o'qituvchi va o'quvchilar tomonidan qo'llaniladigan vositadir. Uning maqsadi tushunishni namoyon etishdir.

An'anaga ko'ra, tushuntirish monologik o'qitish usullariga tegishli bo'lib, unda ma'lumot o'qituvchidan talabalarga uzatiladi (masalan, bayon, tavsif yoki ma'ruza bilan birgalikda). Skalkov, deydi amalda, tushuntirishning individual shakllari ko'pincha perkolatsiya qiladi. Shu nuqtai nazardan, tushuntirish o'qituvchi tomonidan taqdim etilgan narsalarni passiv qabul qiladigan talabalar bilan bajarilgan vazifa sifatida qaraladi. O'quvchilarining tushuntirishlari aniq aniqlanganmi yoki yo'qmi degan tushunchalari bo'yicha fikr-mulohazalarni to'plash, o'quvchilar mavzuni tushunishda ularga alohida ta'lim berishlarini his qiladimi. O'quvchilar tushunmasdan, hech qanday tushuntirishni aniq deb aytish mumkin emas. Biz tushuntirishni ancha keng ma'noda ko'ramiz:

Maktabdag'i aloqa-bu o'quv jarayoni davomida o'qituvchilar va o'quvchilar, o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasida o'zaro ma'lumot almashish, ya'ni, o'quvchilar butun jarayonda faol rol o'ynaydi. Matematika sinfida tushuntirishdan foydalanish odatiy protsedura, ammo uning roli va shakllari turlicha. Asosan tushuntirish tegishli hodisalarini tavsiflash, talabalarning mantiqiy fikrlashini rivojlantirish va o'quvchilarni induktiv hukm bilan umumlashtirishga yo'naltirish vositasi sifatida qaraladi. Bu o'zaro bog'liqlikni aniqlashga, namoyish etishga va asoslashga olib keladi (Skalkovlar)

Garchi tushuntirish adabiyotda tez-tez aniq o'rganilmagan bo'lsa-da, u aloqa va fikrlash bilan bog'liq ko'pgina hujjatlarning fonida mavjud. "Yaxshi o'qitish yaxshi tushuntirishdir" (Calfee). Ushbu kotirovka tushuntirish qobiliyati o'qitishda juda muhim ekanligiga ishonchni aks ettiradi (Havita). Behrga ko'ra, tushuntirish san'ati - boshqalarga tushuncha berish qobiliyati - o'qitishning Markaziy faoliyati. Shuning uchun o'qitish maqsadiga erishish uchun o'qituvchi o'quvchilarining o'qitilayotgan mavzuni tushunishiga olib keladigan samarali o'qitish usullarini qo'llashi kerak. Eng ko'p ishlatiladigan o'qitish usuli bo'lib, tushuntirish munozaralar, seminarlar, amaliy darslar va o'quv qo'llanmalari (Havita kabi barcha o'qitish usullarida yaxshi birlashadi. Shuning uchun, agar to'g'ri ishlatilsa, ushbu o'qitish usuli mantiqiy operatsiyalarini ishlab chiqishi mumkin: induksiya, deduksiya, taqqoslash, tahlil, sintez va analogiya. Ta'lim berishda tushuntirishning asosiy maqsadi o'quvchilarga darsga aqli qiziqish bildirish, amalga oshirilayotgan ishlarning maqsadini tushunish va buni qanday qilish haqida o'z tushunchalarini va tushunchalarini rivojlantirishdir (Rahaman. Bundan tashqari, va texnologiya ta'limiga aniq murojaat qilgan holda, o'quvchilarga texnik, protsessual, kontseptual va ijtimoiy (Hansen and Froelick) bo'lgan texnologiyaning murakkab va o'zaro bog'liq tabiatni to'g'risida tushuncha berish uchun sinfda o'qitishda tushuntirish qo'llaniladi. Bu o'qituvchining o'quvchilarga ma'lumot etkazish uchun tushuntirishdan samarali foydalanish qobiliyatini o'z ichiga oladi. Texnologik ta'lim nuqtai nazaridan o'qitishda tushuntirish-bu aniq deduktiv dalillarga asoslangan haqiqatni kashf etishni ifodalovchi qasddan qilingan faoliyat . O'qitishga tegishli bo'lgan tushuntirishni boshqalarga muammoni tushunishga urinish sifatida ko'rib chiqish mumkin .

Ko'pgina rasmiy ta'riflar tushuntirishni tegishli tuzilma yoki operatsiya yoki sharoitlarni tavsiflash orqali tushunarli bo'lgan narsani yaratadigan bayonet sifatida

tavsiflaydi. Asosan, tushuntirish tegishli hodisalarini tavsiflash, o'quvchining mantiqiy fikrlashini rivojlantirish va o'quvchilarni induktiv hukm bilan umumlashtirishga yo'naltirish vositasi sifatida qaraladi. Bu o'zaro munosabatlarni aniqlashtirish, namoyish etish va asoslashga olib keladi Skalkov Mayes tushuntirish shunchaki tavsifdan tashqarida ekanligini ta'kidlaydi. Shunga ko'ra, tushuntirishning asosiy jihatni nima uchun sodir bo'layotganiga e'tibor berishdir. Boshqacha qilib aytganda, tushuntirishni biror narsaning sababini aniqlashga urinish deb hisoblash mumkin. Fairhurst biror narsani tushuntirishni talab qilish muddati (tushuntirilishi kerak bo'lgan hodisa), tushuntiruvchi (tushuntirishni etkazib beruvchi) va tushuntiruvchi (tushuntirishni oluvchi). Shu nuqtai nazaridan, Metkalf va Kruikshank tushuntirishning roli ba'zi bir kontseptsiya, protsedura yoki qoidalarni aniq va tushunarli qilishdir, deb ta'kidladilar. Braun va Armstrong operativ ravishda tushuntirishni boshqalarga muammoni tushunishga urinish sifatida aniqladilar. Ushbu ta'rif Perrotning nuqtai nazarini kuchaytiradi, u aniq tushuntirish (a) masalan, ob'ektlar, hodisalar, jarayonlar va umumlashtirish bilan bog'liq bo'lgan elementlarni aniqlashga va (b) ular orasidagi munosabatlarni aniqlashga, masalan, tasodifiy, oqlash va talqin qilishga bog'liq. Boshqa tomondan, horvud tushuntirish va tavsif o'rtasidagi farqni beradi. Horvud ma'lumotlariga ko'ra, tavsif faqat axborotdir va ma'lumotlarning bitlari har qanday qarindoshlik tarmog'idan ajratilgan. Shu nuqtai nazaridan, ma'lumot qismlari o'rtasida va ular orasida aloqalar o'rnatilganda tushuntirish beriladi. Ushbu fikrni davom ettirib, Hargie va Dickson tushuntirish harakati aslida axborotni tasvirlash, o'rgatish yoki berishning bir xil harakatidir.

Martinning so'zlariga ko'ra, kimgadir nimanidir tushuntiradigan kishining vazifasi "tinglovchilarning ba'zi hodisalar haqidagi bilimlari yoki e'tiqodlari va u ishlarning haqiqiy holati bo'lishi uchun zarur bo'lgan narsalar orasidagi bo'shliqni to'ldirishdir". Martin nuqtai nazaridan, muhim narsa tinglovchilarni ilgari bilmagan narsalarini bilishiga yoki ishonishiga sabab bo'ladi, deb bahslashish mumkin. Oxir-oqibat, tushuntirish cheklangan ma'noda tavsifdan tashqariga chiqadigan aytishning maxsus turi sifatida o'ylangan. Pavitt "nima uchun" degan savolga javob berish tushuntirish degan fikrda. Boshqa bir munozarada Trevor tushuntirish yaxshi bo'lishi uchun tushuntirish ishlatilgan kontekstda amal qilishi va tinglovchi tomonidan ham tushunilishi kerakligini ta'kidlaydi. Bu shuni anglatadiki, tushuntirishni tushunish uchun uni tushuntiruvchi aniq taqdim etishi kerak.

Shu munosabat bilan, tushuntiruvchining uning tushuntirishlari tinglovchilarga taqdim etilayotgan ma'lumotlarga ishtiroy etishlari uchun etarlicha foydali va qiziqarli ko'rinishini ta'minlash mas'uliyatining bir qismidir. Vragg nuqtai nazaridan yaxshi tushuntirishlarni tushuntiruvchi uchun aniq tuzilgan va qiziqarli deb ta'riflash mumkin. Yaxshi tushuntirish tushunishni ochishi mumkin bo'lsa-da, yomon yoki etarli bo'lmanan tushuntirishlar chalkashlik va zerikishga olib kelishi mumkin. Boshqa nuqtai nazaridan, Gordon va boshq. agar tushuntirish maqsadini bajarsa, tushuntirish muvaffaqiyatli deb hisoblanadi. Bu shuni anglatadiki, tushuntirishni tushunish uchun tushuntirish tushuntiruvchi tomonidan yaxshi tuzilgan ko'rinishi kerak.

Rti aralashuviga javob

RTI yoki aralashuvga javob berish-bu o'qitishning birinchi kunidan boshlab ko'rib chiqilishi kerak bo'lgan umumiy o'qitish strategiyalaridan biridir. Ushbu strategiya talabalarning o'rganish va xulq-atvor ehtiyojlarini aniqlashdan iborat. O'qituvchilar aralashuv jarayonini har bir sinfda erta boshlashlari kerak, chunki o'qituvchi rti strategiyasini qanchalik erta tushunsa, yaxshiroq o'qitish uslubiga rioya qilish osonroq bo'ladi.

Loyihaga asoslangan ta'lim

Tajribali o'qituvchilar o'quvchilarni dars davomida o'rganilgan ma'lumotlarni takrorlashga undash muhimligi to'g'risida kelishib oldilar. Va loyihaga asoslangan ta'lim haqida gap ketganda, talabalarga tayinlangan loyihani bajarish uchun nimani o'rganishlari kerakligi haqida ma'lumot berish muhimdir. Shuningdek, ularni tarkib bilan faol shug'ullanishga undash juda muhimdir. Shunday qilib, ularning faolligini oshirish uchun guruhlarda loyihaga asoslangan ta'limni targ'ib qilish muhimdir. O'qituvchilar o'quvchilar guruhlarini juda ehtiyyotkorlik bilan va tanlab olishlari kerak, chunki har bir talabaning o'quv uslubi va qobiliyati turlicha.

Sinf texnologiyasi

Sinf texnologiyasi o'qituvchi butun sinfni jalg qilish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan eng yaxshi o'qitish strategiyasidir. Ushbu strategiyadan ta'limning har qanday darajasida yoki yilida foydalanish mumkin, chunki o'quvchilar birinchi marta yangi narsalarni boshdan kechirishlari kerak bo'lganda hayajonlanishadi. Video darslar, geografiya yoki tarix darslarida virtual sayohatlar, bolalarga asosiy ko'nikmalarni o'rganishga yordam beradigan animatsiyalar va boshqalar ushbu o'qitish strategiyasiga moslashadi. Bundan tashqari, sinflarda aqli doskalar, projektorlardan foydalanish kerak.

Aralash o'qitish va o'rganish

Ushbu zamonaviy davrda o'qituvchilar aralash o'qitish strategiyasiga o'tishlari kerak. Bu onlayn va oflayn o'qitish aralashmasi va raqamlari strategiyalardan foydalanadi. Ba'zi talabalar sinfda gapirishdan tortinishadi, shuning uchun aralash ta'lim ular uchun eng yaxshi ishlaydi. Ular onlayn darsga hissa qo'shadilar. O'qituvchilarga aralash o'qitish va o'qitish strategiyasi yoqadi, chunki u barcha ovozlarning eshitilishini ta'minlaydi.

Sinfdag'i hazil

Hazildan foydalanish o'qitishning muhim strategiyalaridan biri bo'lishi kerak, chunki quruq ma'ruzalar o'quvchilarni zeriktiradi va charchatadi va oxir-oqibat qiziqishni yo'qotadi. Bunday hollarda, bir chimdim hazil hech kimga zarar etkazmaydi. Ammo o'qituvchilar sinf muhitini o'yin-kulgidan darslarga tezda o'zgartirish uchun etarlicha aqli bo'lishi kerak. Qulay va qulay sinf muhitini o'quvchilarning e'tiborini tortadi va yaxshi tushunish va faol o'rganishga olib keladi.

So'rovga asoslangan o'qitish

Interfaol o'qitish o'quvchilarga o'qituvchi va o'quvchining muntazam o'zaro ta'siri, o'quvchi va o'quvching o'zaro ta'siri orqali ularni o'quv jarayoniga faol jalg qilish orqali ko'rsatma berishga imkon beradi. So'rovga asoslangan savollar uchun sinfdan biroz vaqt ajratish o'quvchilarning muloqot va muammolarni hal qilish kabi hayotiy ko'nikmalarini yaxshilashga yordam beradi. Savollarning sifati juda muhim va o'qituvchi talabalardan

mavzuga asoslangan savollar yoki boshqa tegishli savollar bilan so'rashlarini so'rashi kerak. Biroq, so'rovga asoslangan o'qitish strategiyasi so'rov, tuzilgan so'rov, ochiq so'rov va tasdiqlash so'roviga rahbarlik qildi. Bularning barchasi o'qituvchilar va o'quvchilarning uzoq muddatli xotirasidan foydalanishga yordam beradi.

Sinf gamifikatsiyasi

O'yin paytida olingan saboqlar talabaning ongida uzoq vaqt saqlanib qolishi kuzatilmoqda. Ushbu o'qitish strategiyasi o'quvchilarni sinfda ko'proq faol va faol tutadi. O'yin va o'rganish texnikasi har bir o'qituvchining o'qitish usullari ro'yxatida bo'lishi kerak. Yoshga bo'lgan talab to'siq bo'lmasligi kerak, chunki sinf Gamifikatsiyasi asosiy ko'nikmalarini shakllantiradi va yaxshilaydi. O'qituvchi aql o'yinlari, matematikani ko'paytirish o'yinlari, muammolarni hal qilish o'yinlari, esl o'yinlari kabi til o'rganish o'yinlari va boshqa ko'p narsalarni o'rgatish uchun har qanday o'yinni o'ynashi mumkin.

Gamifikatsiyaning ta'lilda kelajagi bor va o'qituvchilar yoki o'qituvchilar ushbu strategiyadan samarali foydalanishlari kerak.

Konvergent va divergent fikrlash

Barcha o'qituvchilar bilishi kerak bo'lgan asosiy o'qitish strategiyalaridan biri bu ikkita fikrlash usuli: konvergent fikrlash usullari va divergent fikrlash usullari. O'qituvchilar o'z o'quvchilariga uning farqi haqida ma'lumot berishlari kerak, chunki konvergent fikrlash bitta echimga erishishning bir necha yo'li mavjudligini anglatadi. Boshqa tomondan, divergent o'qitish usuli talabalarni berilgan savol yoki muammoni hal qilish uchun asosiy tushunchalarni o'rganishga va tushunishga majbur qiladi. Agar o'qituvchilar va o'quvchilar bu farqlarni bilsalar, o'rganish osonroq va yaxshiroq bo'ladi.

Muammoga asoslangan ta'lim

O'qituvchi yoki o'quvchi bajarishi kerak bo'lgan muhim o'qitish strategiyalaridan biri bu muammoli ta'lmdir. Ular sinf oldidan muammoli ochiq savollar ro'yxatini tayyorlashlari va sinfdan ularni guruuhlar yoki jamoalarda hal qilishlarini so'rashlari kerak. Ushbu uslub talabalarning o'tkaziladigan va jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish va takomillashtirishga yordam beradi.

Media savodxonligi

O'quvchilar atrofida sodir bo'layotgan barcha narsalar haqida ma'lumot olishlari kerak. Hozirgi kunda bo'lgani kabi, o'quvchilar ham ijtimoiy tarmoqlarda juda faol va juda oson ta'sirlanishadi. O'qituvchilarning o'z o'quvchilariga rahbarlik qilishlari va ushbu platformalardan nimani iste'mol qilishlarini tushunishlari mas'uldir. Media savodxonligi talabalarga o'zgarishlar va yangiliklar haqida tanqidiy fikrlashga va gapishtirishga imkon beradi. O'qituvchilar o'quvchilarning ijodiy tomonlarini ochib berish uchun media savodxonligi faoliyatiga rioya qilishlari kerak.

Vizualizatsiya

Vizualizatsiyani sinfda joriy etish-bu o'quv yurtlari va o'qituvchilar o'quvchilarga darslik mazmunini vizual va real dunyo bilan tushunishlari uchun foydalanishi mumkin bo'lgan eng ilg'or o'qitish strategiyasidir. Bu o'quvchi ga o'z sinflarida o'tirgan holda dunyonni boshdan kechirishga imkon beradi. Ammo yana, bu sinfni jalb qilishning yana bir strategiyasi. O'qituvchi asosiy rolni o'ynashi kerak, Bill Geyts ham buni aytdi:

"Texnologiya shunchaki vositadir. Bolalarni birgalikda ishlashga jalg qilish va ularni rag'batlantirish nuqtai nazaridan o'qituvchi eng muhim."

Kooperativ ta'lif

O'qituvchilar hech bo'limganda haftada bir marta sinfda kooperativ ta'lif strategiyalari ustida ishlashlari kerak. Ushbu strategiyaga amal qilishning ko'plab usullari mavjud, masalan, matematik jumboqlarni echish, tezkor kasr savollari, ilmiy tajribalar o'tkazish, qisqa drama eskizlari, guruh taqdimotlari yoki bir sinf o'quvchilari o'rtasida tez-tez so'raladigan savol-javob mashg'ulotlari. Ushbu o'qitish strategiyasi talabalarning og'zaki mahoratini yaxshilaydi.

Xulq-atvorni boshqarish

Faqat o'qitish usullari kabi, o'qituvchilar xatti boshqarish o'qitish strategiyasi haqida to'g'ri e'tirof etilishi kerak. O'qituvchilar va o'quvchilarning o'zaro hurmati sinfning samarali o'qishi va intizomli muhitini saqlab qolish uchun muhimdir. Institutlar yoki o'qituvchilar o'quvchilarni dars paytida xatti-harakatlariga va o'qituvchilari va hamkasblari bilan umumiy munosabatlariga qarab mukofotlashlari kerak. O'qituvchilar ushbu strategiyaga qat'iy rioya qilishlari kerak, chunki shovqinli, bezovtalangan yoki intizomsiz sinf samarali o'rganishga yordam bera olmaydi.

Kasbiy rivojlanish

Shubhasiz, o'qitish juda qiyin ish, chunki siz bir vaqtning o'zida turli xil fikrlash va kalibrli o'quvchilarga bir xil bilimlarni etkazishingiz kerak. Bu ba'zan mashaqqatli oladi. O'qituvchilarni rag'batlantirish va jalg qilish uchun ular malaka oshirish seminarlarida va shu sohadagi odamlarda qatnashishlari kerak. Bu o'qituvchilarni yangi o'qitish vositalari, texnologiyalari, usullari va strategiyalari haqida xabardor qiladi.

O'qituvchi ma'ruza qanday tayyorlanishi kerak

O'qitish strategiyasi va o'qitish usullarini tushungandan keyin ham o'qituvchilar ma'ruza qilishdan oldin o'zlarini tayyorlashlari kerak. Xuddi taqdimot qilishdan oldin mashq qilayotgan talaba kabi. Chunki o'qituvchilar ham o'zlarini namoyish qilmoqdalar va ma'ruza davomida butun sinf e'tiborini jalg qilish ularning vazifasidir. Shunday qilib, ma'ruzani sifatli qilish uchun o'qituvchilar ma'ruza juda uzoq bo'lmasligi kerakligini yodda tutishlari kerak, chunki u talabalarni charchatdi va e'tiborini yo'qotdi. O'qitishdan oldin ma'lum mavzularni o'rganishning butun mavzusi va maqsadi tushuntirilishi kerak, o'qituvchilar tushunishni osonlashtirish uchun maksimal misollar yoki rasmlardan foydalanishlari kerak, yondashuvlardan foydalanish va ma'ruzaning ravonligi talabaning mavjud bilimlariga mos kelishi kerak, shuning uchun ular u bilan bog'liq va aniqroq tushunish.

Bu fikrlarni hisobga olgan holda boshqa, o'qituvchi eslatma qilish va oldindan ma'ruza ta'qib tilovat kerak, muhim fikrlarni nazorat ro'yxati, barcha tegishli darsliklar tutish, vositalari, yoki ma'ruza davomida foydalanish kerak tayyorlangan boshqa narsalar, mavzu bilan ketadi o'qitish strategiyasi yoki o'qitish usuli terishga. Shu bilan birga, o'qituvchi, agar barcha talabalar uni aniq ko'rishlari yoki eshitishlari mumkin bo'lsa, ma'ruza yoki tayinlangan mavzuni tushuntirish uchun nima uchun, qanday qilib aytib berish va ko'rsatish usullaridan to'liq foydalanishini ta'minlashi kerak. Va nihoyat, sinf intizomi juda

muhim va o'qituvchilar o'quvchilarga ma'ruza paytida biron bir savol ularning fikrini kesib o'tsa, savolni yozib berishlarini aytishlari kerak va munozaraning so'nggi 15 daqiqasida ular birma-bir erkin so'rashlari mumkin. Shunday qilib, sinf intizomi va ma'ruza oqimi buzilmaydi. Va agar barcha talabalar vaqt etishmasligi yoki boshqa biron bir sabab tufayli javob olmagan bo'lsa, avval boshqa kuni so'rovlarni hal qilish va keyin yangi mavzuni o'rgatish o'qituvchining vazifasidir. Bu sifatlari ma'ruza qilishdan oldin o'qituvchining to'liq tayyorgarlik jarayoni.

Xulosa

Bu erda biz barcha o'qituvchilar bilishi kerak bo'lgan o'qitish strategiyalari va o'qitish usullari o'rtasidagi farqni sarhisob qildik. Ushbu o'qitish metodikasi va strategiyalarini bilish sinflarni talabalar uchun sifatli ta'lim olish uchun yanada ijodiy va dinamik joyga aylantiradi; bundan tashqari, agar siz o'qituvchi bo'lsangiz va ushbu sahifadan yangi o'qitish strategiyalari yoki usullarini o'rgansangiz, ularni sinfigingizda ishlatingizga ishonch hosil qiling.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 6 noyabrdagi PF-6108-son "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 07.11.2020 y., 06/20/6108/1483-son.
2. Арипджанова А.Р. Развития креативного потенциала педагогов высших образовательных учреждений в условиях информатизации образования: дисс. ... доктора философии. – Ташкент, 2017. – 172 с. – С.20
3. Jumaniyozova M. Innovatsion faoliyat – ta'lim sifatining kafolatidir. // j. Uzluksiz ta'lim. – T., 2004 - №6 – B.89.
4. Инновации. Деловой энциклопедический словарь / сост. В.Г. Гавриленко, В.М.Мясникович, П.Г.Никитенко и др. – М.: Право и экономика, 2006. – 476 с. – С.39.
5. Рой А.Дж. Креативное мышление. / Пер. с англ. Островский В.А. – М.: НТ Пресс, 2007. – 176 с.
6. Kolb D.A., Rubin I.M., McIntyre J.M. Organizational Psychology: An experimental approach, Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1974. – 174 p.